

RAAP-RAPPORT 4260

Plangebied Vordingstraat 43

Gemeente Beuningen
Archeologisch vooronderzoek:
proefsleuvenonderzoek

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Vordingstraat 43, gemeente Beuningen, archeologisch vooronderzoek:
proefsleuvenonderzoek

Versie: 12-12-2019

Auteur: J.W.D. Tuinstra (MA)

Projectcode: BESV

Bestandsnaam: RAAPrap_4260_BESV_20191212

Autorisatie: drs. E.H.L.D. Norde

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500

E-mail: raap@raap.nl

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2019

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Willems Winssen heeft RAAP op 28 november 2019 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van het project 'Vordingstraat 43 te Ewijk' in de gemeente Beuningen.

Het doel van het proefsleuvenonderzoek was het vaststellen van de archeologische waarde van het terrein. Hiertoe was het noodzakelijk inzicht te krijgen in de precieze aard en omvang van de vindplaats. In het verlengde daarvan is in kaart gebracht wat de consequenties zijn van de onderzoeksresultaten voor de verdere planvorming in het plangebied. Is de archeologische vindplaats behoudenswaardig, en, zo ja, kan deze behouden blijven of dient deze te worden opgegraven?

Tijdens het onderzoek is één proefsleuf aangelegd met een totaal oppervlak van 128 m². Dit komt neer op een dekkinggraad van 10% van het totale plangebied.

Verspreid over de proefsleuf zijn enkele archeologische sporen aangetroffen. Hier betrof het voornamelijk staakjes (aangepunte kleine palen). Deze staakjes zijn getuige van de indeling van het prehistorisch landschap tussen het laat neolithicum en de late ijzertijd.

Aard van de vindplaats : prehistorische landschapsindeling (periferie van een nederzetting)

Diepteligging : circa 1 m -Mv

Datering : prehistorisch (laat neolithicum tot late ijzertijd)

Op basis van de waardering van de aangetroffen resten, waarbij is gekeken naar zowel de fysieke als de inhoudelijke kwaliteit van de vindplaats, wordt geconcludeerd dat het gaat om een niet-behoudenswaardige vindplaats.

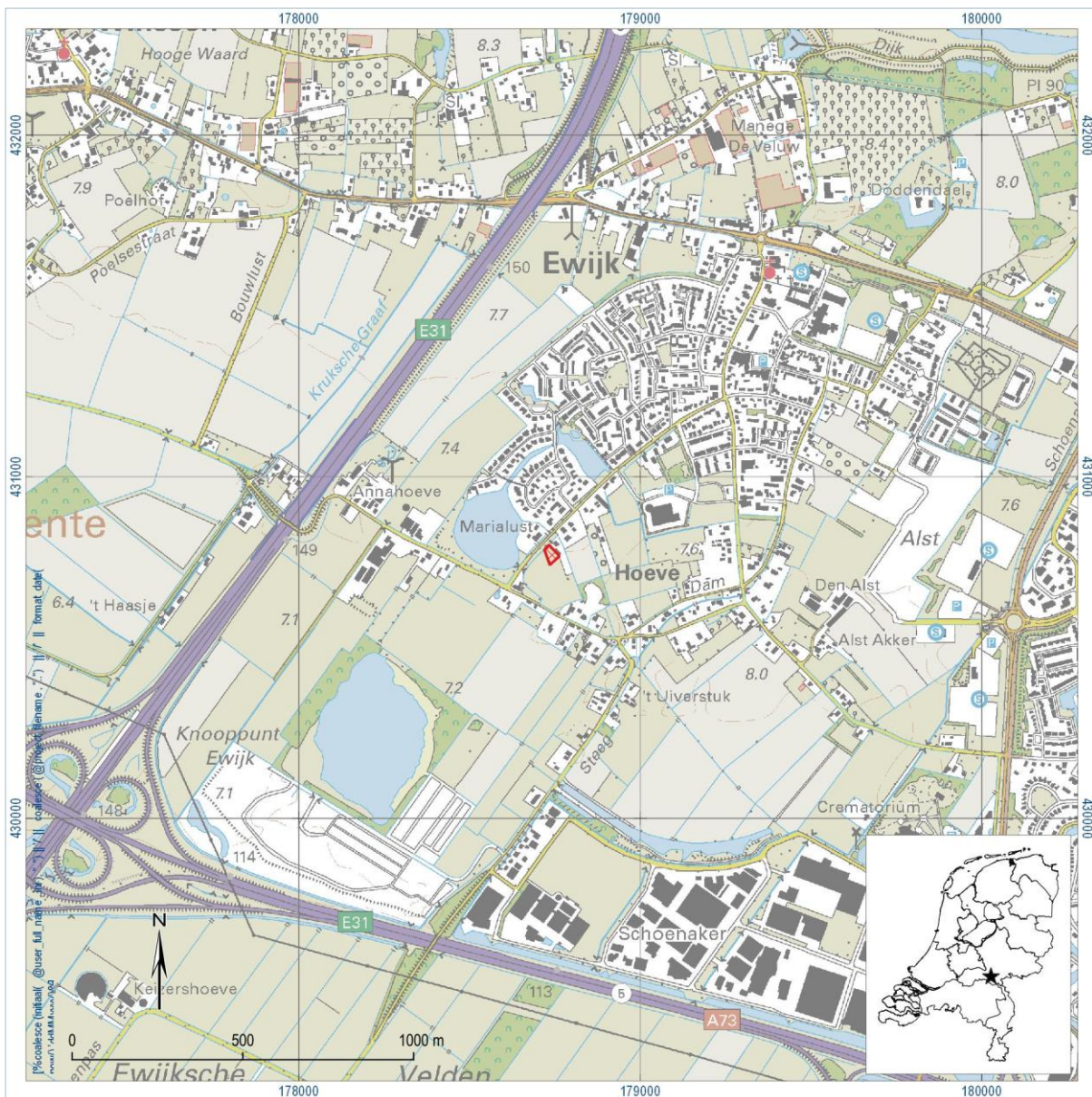
Het selectieadvies luidt: vrijgeven.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Administratieve gegevens.....	6
1.2 Voorgaand onderzoek	7
1.3 Doelstellingen en onderzoeksvragen	7
2 Methoden	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Werkput.....	8
2.3 Documentatie en registratie	9
2.4 Behandeling van sporen	10
2.5 Behandeling van vondsten.....	10
2.6 Behandeling van profielen	10
2.7 Bemonstering	10
2.8 Uitwerking	11
2.9 Afwijking en aanpassing van de onderzoeksstrategie	11
3 Resultaten	12
3.1 Landschap en stratigrafie	12
3.2 Sporen en structuren.....	14
3.3 Vondsten	17
3.4 Monsters	17
3.5 Interpretatie van de vindplaats.....	17
3.6 Waardestelling	17
3.7 Beantwoording van de onderzoeksvragen	19
4 Conclusie	21
5 Selectieadvies	22
Literatuur	23
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices	24

1 Inleiding

In opdracht van Willems Winssen heeft RAAP op 28 november 2019 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van het project 'Vordingstraat 43 te Ewijk' in de gemeente Beuningen (figuur 1). Dit onderzoek is noodzakelijk in verband met de voorgenomen werkzaamheden die een bedreiging kunnen vormen voor eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische resten.

Figuur 1. De ligging van het plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

Uit de gemeentelijke verwachtingskaart is gebleken dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt voor de aanwezigheid van archeologische resten. Het plangebied is voor het eerst onderzocht in

1998, als onderdeel van een groter studiegebied naar uitbreidingsmogelijkheden van het dorp Ewijk.¹ Op basis van de landschappelijke bewoningsmogelijkheden en vindplaatsen in de omgeving wordt rekening gehouden met kleinschalige prehistorische vindplaatsen die moeilijk door middel van boringen zijn op te sporen.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL4000, conform artikel 5.4 van de erfgoedwet. Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het depot van de provincie Gelderland. Voorafgaand aan het onderzoek is, conform de KNA een Programma van Eisen (PvE) opgesteld (Tuinstra, 2019). Dit PvE diende als uitgangspunt voor het onderzoek. In het PvE was ook de mogelijkheid voor de doorstart naar een opgraving opgenomen. Dit is uiteindelijk niet nodig gebleken.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als norm. RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, 4004 Opgraven (landbodems) en 4006 Specialistisch onderzoek.

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

1.1 Administratieve gegevens

Plangebied	Vordingstraat 43
Opdrachtgever	Willems Winssen
Contactpersoon opdrachtgever	Roel Janssen
Bevoegde overheid	Gemeente Beuningen
Contactpersoon bevoegde overheid	Paul Franzen (adviseur van de gemeente)
Plaats	Ewijk
Gemeente	Beuningen
Provincie	Gelderland
Coördinaten	178738/430772
Toponiem	Vordingstraat 43
Periode veldwerk	28 november 2019
Projectleider	Jasper Tuinstra
Projectmedewerkers	Eric Norde, Ruud Nillesen
Onderzoeksmeldingsnummer	4751277100
Bewaarplaats vondsten	RAAP Oost
Bewaarplaats documentatie	RAAP Oost

Tabel 1. Administratieve gegevens.

¹ De Boer et al. 1999

1.2 Voorgaand onderzoek

Soort onderzoek	Uitvoerder	Uitvoeringsperiode	Rapportage
Bureauonderzoek en gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek (Vordingstraat 36)	Econsultancy	Januari 2018	Ten Broeke 2018
Oppervlaktekartering en booronderzoek	RAAP	1998-1999	De Boer et al. 1999

Tabel 2. Overzicht van voorgaande voor het plangebied relevante onderzoeken.

Aan de overkant van de Vordingstraat (Vordingstraat 36) is in 2015 een bureauonderzoek en booronderzoek uitgevoerd door Econsultancy. Op basis van dit bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek is geconcludeerd dat de hoge verwachting binnen dit plangebied kan worden bijgesteld naar een lage verwachting. Hierna is geadviseerd om geen vervolgonderzoek te laten plaatsvinden. Hierbij moet worden opgemerkt dat de conclusie geheel is gebaseerd op het ontbreken van archeologische indicatoren. Tijdens het onderzoek is geen rekening gehouden met het verwachtingsmodel, waarin expliciet rekening wordt gehouden met neolithische vindplaatsen, oftewel. kleinschalige vindplaatsen met een lage vondstdichtheid.

Het onderhavige plangebied is voor het eerst onderzocht in 1998, als onderdeel van een groter studiegebied naar uitbreidingsmogelijkheden van het dorp Ewijk.² Hierbij zijn boringen gezet in een verspringend grid van 45 bij 45 m. Eén boring is tijdens dit onderzoek in onderhavig plangebied geplaatst. Een volgende boring 1,5 m ten zuiden van het plangebied. Op basis van de boringen is de bodemopbouw binnen het plangebied geïnterpreteerd als oeverafzettingen op kom- (op oever-) afzettingen (al dan niet afgedekt door komklei). Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, waarbij moet worden opgemerkt dat het opsporen van indicatoren niet het voornaamste doel is van verkennend onderzoek. Zo'n 60 meter ten zuiden van het plangebied is tijdens dit booronderzoek een restgeul aangetroffen.

1.3 Doelstellingen en onderzoeksvragen

Omdat de binnen het plangebied verwachte kleinschalige vindplaatsen moeilijk door middel van booronderzoek kunnen worden opgespoord is aanbevolen om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren. Het doel van dit proefsleuvenonderzoek is inzicht te krijgen in de precieze aard, omvang, diepteligging en datering van de vindplaatsen, en te bepalen of het gaat om een behoudenswaardige vindplaats. In het Programma van Eisen (PvE, Tuinstra 2019) zijn hiervoor onderzoeksvragen geformuleerd (zie § 3.7). Bovendien dient duidelijk gemaakt te worden wat de consequenties zijn van de onderzoeksresultaten voor de verdere planvorming in het plangebied.

² De Boer et al. 1999.

2 Methoden

2.1 Algemeen

Zoals uit het vooronderzoek is gebleken, is de kans groot dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Omdat met behulp van booronderzoek geen inzicht kan worden verkregen in de precieze aard en herkomst van de vondsten is verder booronderzoek weinig zinvol. Om inzicht te krijgen in de aard van de vindplaats en om vast te stellen of er daadwerkelijk archeologische sporen binnen het plangebied aanwezig zijn, is proefsleuvenonderzoek een meer geschikte methode.

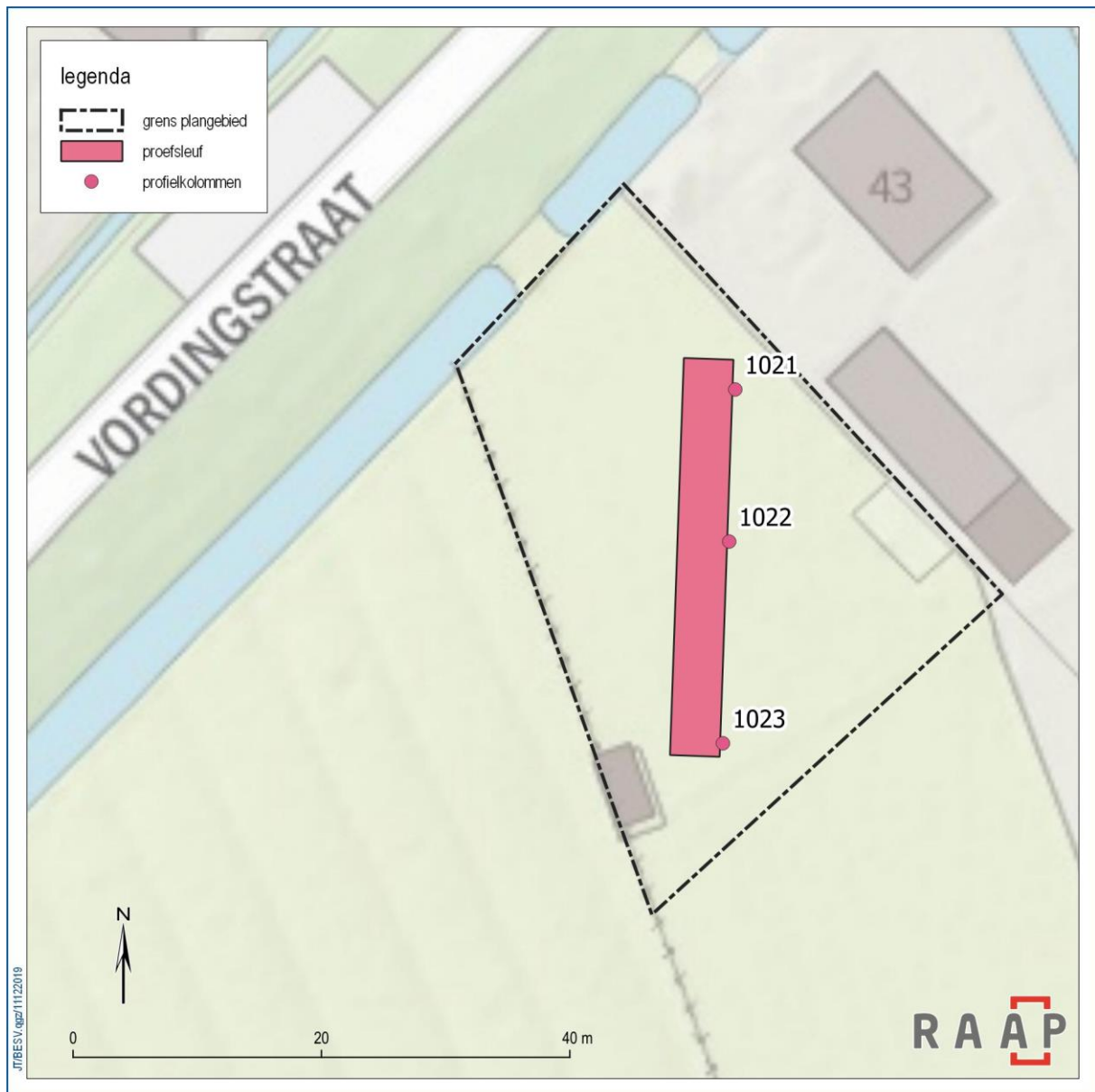
2.2 Werkput

Een overzicht van de ligging van WP1 is afgebeeld in figuur 2. In tabel 3 zijn de afmetingen van de werkput samengevat.

De werkput is conform het PvE aangelegd.

Werkput	Afmetingen (l x b in m)	Aantal vlakken	Oppervlakte 1 ^e vlak	Oppervlakte 2 ^e vlak	Totaal oppervlakte
1	32 x 4	2	128	128	256

Tabel 3. Overzicht van WP1.

Figuur 2. Overzicht van WP1 en de locatie van de gedocumenteerde profielen.

2.3 Documentatie en registratie

In WP1 zijn twee vlakken aangelegd van beide 128 m². Het totaal aantal aangelegde vierkante meters bedraagt hiermee 256 m².

Het eerste vlak is in laag 21 direct onder de eerste vegetatielaag aangelegd (laag 20) op een diepte van circa 1 m.

Het tweede vlak is aangelegd in laag 32, direct onder een tweede vegetatielaag op een diepte van circa 1,20 m.

De sporen zijn digitaal ingemeten met een RTK-GPS met een maximale afwijking van 3 x 3 x 3 cm. Ook de hoogte van de aangelegde vlakken ten opzichte van NAP is bepaald met een GPS. De ruwe GPS-bestanden zijn direct na afloop van het veldwerk uitgelezen, gecontroleerd en gecorrigeerd.

De sporen zijn in een doorlopende reeks over de hele opgraving genummerd en worden aangeduid met een S (bijv. S12). Spoor- en vondstgegevens zijn in het veld ingevoerd in de Odile database.

In het algemeen geldt dat sporen en vondsten zijn gedocumenteerd conform specificaties OS04 en OS05 van de BRL4000.

2.4 Behandeling van sporen

Om sporen te traceren en sporenclusters zo goed mogelijk te kunnen begrenzen, is het vlak waar nodig tijdens de aanleg handmatig opgeschaafd. Met het oog op het doel van het onderzoek (zoveel mogelijk gegevens verzamelen, maar zo min mogelijk archeologische resten beschadigen), zijn sporen slechts spaarzaam gecoupeerd. Bij het couperen is ervoor gekozen om die sporen te onderzoeken waarbij twijfel bestond over de antropogene aard van het spoor. Indien mogelijk viel de coupelijn hierbij samen met de profielwand, zodat de stratigrafische positie van het spoor kon worden vastgelegd.

Tijdens het verdiepen is zoveel mogelijk geprobeerd om het stratigrafische ingravingsniveau van de sporen vast te leggen. Hiervoor is gebruik gemaakt van de laagbeschrijvingen in WP1. Van sporen met een diepte van meer dan 9 cm is een coupetekening (schaal 1:20) gemaakt; van minder diepe sporen is alleen de diepte en vorm in doorsnede vastgelegd in de database. Alle gecoupeerde sporen zijn gefotografeerd. De sporen zijn in een doorlopende reeks genummerd en worden in dit rapport aangeduid met een één- of tweecijferig nummer, voorafgegaan door een S (bijv. S2).

2.5 Behandeling van vondsten

Tijdens het onderzoek zijn geen vondsten aangetroffen.

2.6 Behandeling van profielen

De natuurlijke gelaagdheid en de verschillende archeologische niveaus zijn in kaart gebracht door middel van drie profielkolommen (verspreid over WP1) die zijn opgeschaafd, gefotografeerd, getekend en beschreven vanaf het maaiveld (figuur 2).

Om de landschappelijke ontwikkeling en de bodemopbouw goed te begrijpen, is er naar gestreefd om tijdens het veldwerk de stratigrafische eenheden (lagen) in de verschillende profielen direct aan elkaar te koppelen. De lagen zijn hierbij in een stratigrafische reeks genummerd, waarbij het eerste deel van het viercijferige nummer verwijst naar de werkput en het tweede deel een laagnummer is (bijv. S1020 = laag 20 in WP1). Om lagen aan te duiden, zal in de tekst alleen naar dit laagnummer verwezen worden.

2.7 Bemonstering

Tijdens het onderzoek zijn geen sporen aangetroffen die zich leenden voor monsternamen.

2.8 Uitwerking

Documentatie van het onderzoek is na afloop van het onderzoek gecontroleerd. Na afloop van het veldwerk is een laatste controle uitgevoerd en zijn de analoge profiel- en coupetekeningen gedigitaliseerd.

Conform het PvE was het niet noodzakelijk om een evaluatierapport op te stellen. Na afloop van de basisuitwerking van de veldgegevens is gestart met het opstellen van de rapportage.

Gedetailleerde spoorinformatie is te raadplegen in het e-depot.

2.9 Afwijking en aanpassing van de onderzoeksstrategie

Tijdens het veldonderzoek is niet afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals die in het PvE is omschreven.

3 Resultaten

3.1 Landschap en stratigrafie

Een vindplaats kan niet los worden gezien van het landschap waarin hij is gelegen. Voor een correcte interpretatie is het dan ook van belang om de landschappelijke context inzichtelijk te maken. In het onderstaande wordt kort ingegaan op de geologische, geomorfologische en bodemkundige aspecten van het plangebied en directe omgeving.

3.1.1 Geologie en geomorfologie

Het plangebied bevindt zich binnen een gebied van komafzettingen bedekt met oeverafzettingen, gesedimenteerd tijdens zowel de actieve fase van de meandergordel/stroomgordel van Winssen als van de meandergordel/stroomgordel van de Waal (oude fase) die verder ten noorden van het plangebied ligt. Op basis van de beschikbare aardwetenschappelijke gegevens is onderstaande tabel opgesteld.

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Geologie	Oeverwal- op komafzettingen van de Formatie van Echteld, op grotere diepte grove grindhoudende fluviatiele zanden van de Formatie van Kreftenheye.
Geologische-geomorfologische kaart van de Rijn-Maas delta	Noordelijke deel van het plangebied: Weichselien vlechtende riviervlakte (Holoceen bedekt) Uiterste zuidelijke punt van plangebied: Gelegen binnen de meandergordel/stroomgordel van Winssen, actief van circa 5391 tot 3891 voor Chr. (Vroeg-/Midden-Neolithicum).
Paleo-geografische kaart met archeologische verwachtingen gemeente Beuningen	Binnen een gebied van komafzettingen bedekt met oeverafzettingen, gesedimenteerd tijdens zowel de actieve fase van de meandergordel/stroomgordel van Winssen als van de meandergordel/stroomgordel van de Waal (oude fase) die verder ten noorden van het plangebied ligt.
Zandbanenkaart provincie Gelderland	Pleistoceen zand (Laagterras) tussen 4,0 en 5,0 m -mv (code 24).
Geomorfologie	Binnen een rivierkom- en oeverwalachtige vlakte (2M22).
Bodemkunde	Kalkhoudende ooivaaggronden, bestaande uit zware zavel en lichte klei (Rd90A).

Tabel 4. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied

Op basis van de ouderdom van de stroomgordel van Winssen is in principe bewoning mogelijk geweest vanaf het vroeg neolithicum. De stroomgordel van Winssen staat dan ook bekend om een enorme rijkdom aan prehistorische vindplaatsen, naast vindplaatsen uit de Romeinse tijd en middeleeuwen.

3.1.2 Bodemopbouw van de vindplaats

In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de drie gedocumenteerde profielkolommen. Aan de hand van de profielen in de proefsleuf kan de bodemopbouw als volgt worden beschreven. Binnen de gehele proefsleuf is de bodemopbouw intact en zijn de conserveringsomstandigheden goed.

Laagnr.	Interpretatie	Diepte (cm -Mv)	Vermoede ouderdom ³
1010	bouwvoor	0-40	Recent
1011	oeverpakket	40-60	Middeleeuwen - Nieuwe tijd
1020	Vegetatieniveau (ingravingsniveau sporen)	60-70	Romeinse tijd
1021	oeverpakket	70-80	Ijzertijd – Romeinse Tijd
1030	Vegetatieniveau (ingravingsniveau prehistorische sporen)	80-95	Laat Neolithicum – Late Ijzertijd
1031	oeverpakket	95-100	neolithicum
1032	oeverpakket	100-125	neolithicum
1033	oeverpakket	125-150	neolithicum
1034	oeverpakket	150-175	neolithicum
1040	zandige oever	175-200	neolithicum
1041	zandige oever	200+	neolithicum

Tabel 5. Samenvattend overzicht van de laagopvolging.

Figuur 3. Profielkolom 1022 (foto gemaakt richting het oosten)

³ Globaal op basis van waarnemingen in de omgeving.

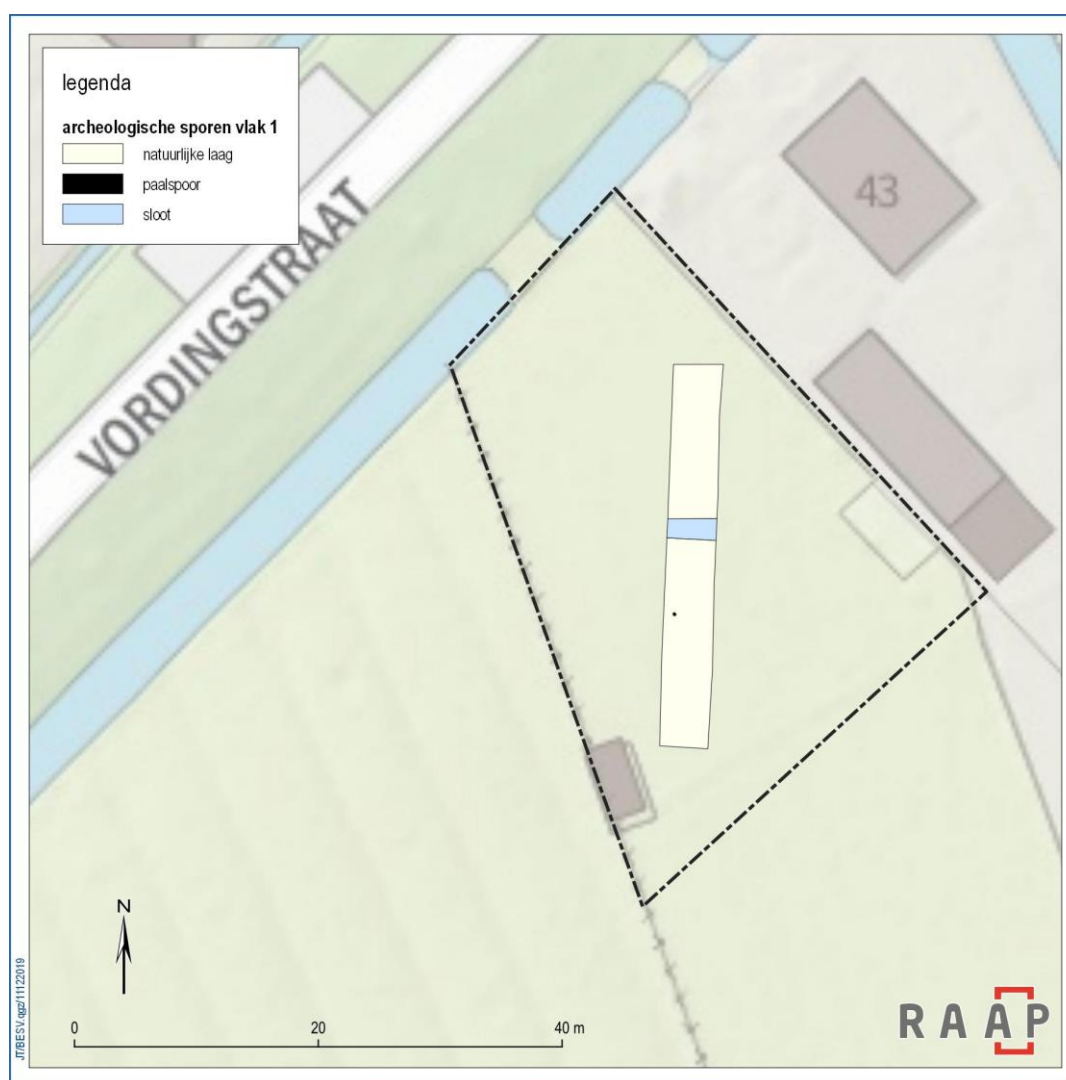
3.2 Sporen en structuren

3.2.1 Inleiding

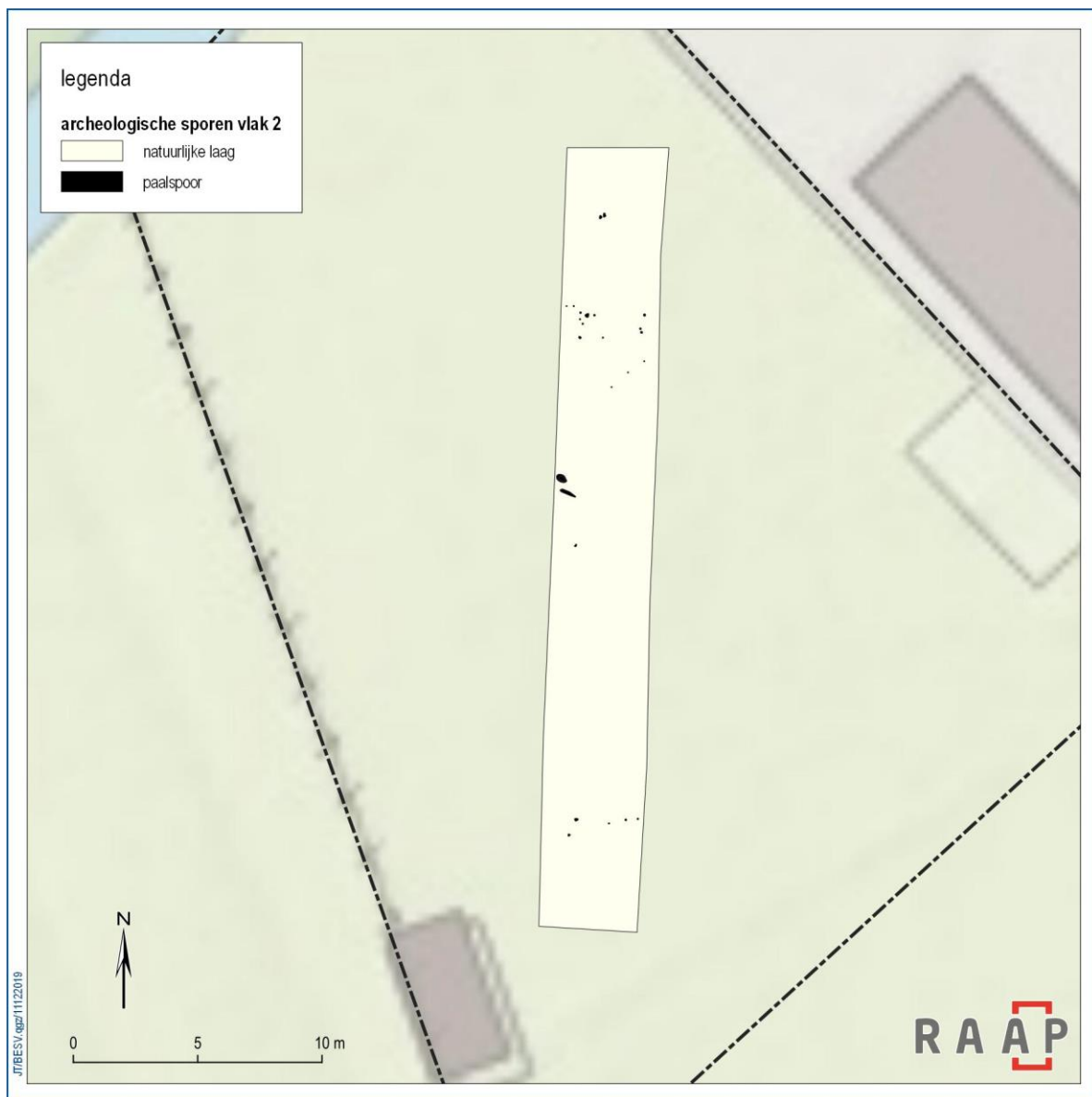
Tijdens het onderzoek zijn in de opgravingsvlakken 17 archeologische grondsporen gedocumenteerd waarvan het merendeel (15 stuks) bestond uit kleine paaltjes (staakjes). Een samenvattend overzicht van de aantallen aangetroffen sporen is weergegeven in tabel 6. De complete sporencatalogus is opgenomen in bijlage 2. De sporen worden hieronder per spoorcategorie beschreven.

Spoorcategorie	Aantal
Greppel (sloot)	1
Paalspoor	1
Paalspoor (staakjes)	15

Tabel 6. Aantal sporen per spoorcategorie.

Figuur 4. Allesporenkaart vlak 1.

Figuur 5. Allesporenkaart vlak 2.

3.2.2 Sporen

De sporen bestaan uit één sloot (waarschijnlijk daterend in de nieuwe tijd) en 16 paalsporen waarvan 15 bestaan uit staakjes (kleine, aangepunte palen). Een aantal van de staakjes is gecoupeerd, deze zijn puntig van vorm en hebben een diepte van circa 5 cm. De staken zijn vermoedelijk onderdeel geweest van hekwerken die het landschap in percelen opdeelden. Vergelijkbare stakenrijen zijn in de omgeving opgetekend in het plangebied Hoge Woerd en A50/A73 en dateren uit de periode van het Neolithicum tot en met de late ijzertijd.⁴ Het laatste paalspoor is een spoor met een diepte van circa 13 cm.

⁴ Van Dijk 2019; Norde 2019.

3.3 Vondsten

Het onderzoek heeft geen vondsten opgeleverd. Tijdens de aanleg van de twee vlakken is ook geen vondstlaag aangetroffen die de aanwezigheid (of nabijheid) van een nederzetting aantoonst. Hierbij moet opgemerkt worden dat kortstondig bewoonde erven niet per se worden afgedekt door een vondstlaag.

3.4 Monsters

Tijdens het onderzoek zijn geen grondmonsters verzameld.

3.5 Interpretatie van de vindplaats

De aangetroffen sporen zijn een getuige van de inrichting van een prehistorisch landschap door de mens tussen het late neolithicum en de late ijzertijd. Mogelijk bevinden deze sporen zich in de periferie van een nederzetting. Het ontbreken van een vondstlaag is een belangrijke aanwijzing dat de sporen zich niet binnen een nederzetting bevinden. Het landschap waarbinnen de sporen zich bevinden leent zich wel uitstekend voor bewoning. Dit zien we ook terug in de verschillende onderzoeken uit de omgeving.⁵

3.6 Waardestelling

3.6.1 Algemene waarderingssystematiek

Voor de waardering is de KNA-systematiek 'Waarderen van vindplaatsen' gevolgd (KNA versie 4.0, specificatie VS06; www.sikb.nl). Daarbij worden numerieke waarden toegekend aan de verschillende waarderingaspecten. Afhankelijk van de score is een vindplaats wel of niet behoudenswaardig (tabel 7).

De vindplaatsen worden eerst op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Ze worden op basis van hun fysieke kwaliteit als behoudenswaardig (opgraven of beschermen) aangemerkt indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (**5 of 6 punten**) scoren. Bij een middelmatige tot lage score (4 punten of minder) wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of het terrein toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats in principe ook behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, buiten de beoordeling vallen. Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden eveneens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit.

Een afweging vindt plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria: zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Belevingswaarde (schoonheid en herinneringswaarde) is slechts van belang voor zichtbare archeologische monumenten en is derhalve voor onderhavig onderzoek niet

⁵ Norde 2019 en Van Dijk 2019.

relevant. Bij een bovengemiddelde score van **7 punten of meer** voor de eerste drie criteria, wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

3.6.2 Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit bestaat uit de deelaspecten gaafheid en conservering.

De bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied is intact. De conserveringsomstandigheden zijn goed, maar binnen het rivierengebied is bijna altijd sprake van een goede conservering. In verhouding tot de rest van het rivierengebied scoren de aangetroffen sporen gemiddelde op het gebied van gaafheid en conservering.

3.6.3 Inhoudelijke kwaliteit

De inhoudelijke kwaliteit bestaat uit de deelaspecten zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde.

De vindplaats is gelegen binnen de stroomgordel van Winssen, waarop diverse vindplaatsen uit de prehistorie bekend zijn. Hierdoor is sprake van een gemiddelde zeldzaamheid. Dit maakt echter wel dat er sprake is van een hoge ensemblewaarde. De informatiewaarde is als gevolg van het ontbreken van een duidelijke relatie tussen de sporen (structuren) en het ontbreken van vondstmateriaal laag tot middelhoog.

Op basis van de totaalscore in tabel 7 is er geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

waarde	criteria	scores		
		hoog	midden	laag
beleving	schoonheid	wordt niet gescoord		
	herinneringswaarde	wordt niet gescoord		
fysieke kwaliteit	gaafheid		2	
	conservering		2	
inhoudelijke kwaliteit	zeldzaamheid		2	
	informatiewaarde			1
	ensemblewaarde	3		
	representativiteit	n.v.t.		

Tabel 7. Scoretabel waardestelling van de vindplaats (tabel 5 uit de KNA).

3.7 Beantwoording van de onderzoeksvragen

Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek kunnen de onderzoeksvragen uit het PvE als volgt beantwoord worden:

Bodemopbouw en genese

1. Hoe ziet de bodemopbouw eruit in het onderzoeksgebied?

Binnen het plangebied zijn verschillende oeverpakketten aangetroffen met op een diepte van 1 m en 1,20 m twee vegetatieniveaus. Deze vegetatieniveaus zijn potentiële bewoningsniveaus en vlak hieronder liggen potentiële spoorniveaus.

2. Is in (alle delen van) het gebied sprake van een intact bodemprofiel? In welke delen van het plangebied is sprake van een recentelijk verstoord bodemprofiel?

Binnen het gehele plangebied is sprake van een intact bodemprofiel. De eerste circa 40 cm binnen het plangebied bestaat uit een (recent bewerkte) bouwvoor).

3. Is de bodemkundige situatie overeenkomstig de verwachting op basis van het vooronderzoek? Waarom wel/niet?

De bodemkundige situatie komt overeen met de verwachtingen uit het voorgaande booronderzoek en het booronderzoek aan de Vordingstraat 36.

4. Welke post-depositionele processen hebben plaatsgevonden? In hoeverre is sprake van erosie en aantasting of verstoring van archeologische resten door dit soort processen?

Binnen het plangebied zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor ingrijpende post-depositionele processen die van invloed zijn geweest op het bodemarchief.

Sporen, structuren en vondsten

5. Zijn in het onderzoeksgebied archeologische vondsten, sporen en/of structuren aanwezig? Zo ja:

a. Wat is de exacte aard, omvang, datering, gaafheid, conservering, het karakter en de inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten?

Binnen het onderzoeksgebied zijn verschillende staakjes en één paalspoor aangetroffen. Daarnaast is een (recente) sloot aangetroffen. De staakjes en het paalspoor zijn hoogstwaarschijnlijk getuigen van het inrichten van het prehistorische landschap door de mens tussen het late neolithicum en de late ijzertijd. Binnen het onderzoeksgebied is geen sprake van een nederzetting. Mogelijk gaat het om de periferie van een nederzetting.

Tijdens het onderzoek zijn geen aanwijzingen voor uiteenlopende dateringen aangetroffen. Wel toont het profiel verschillende potentiële bewoningsniveaus. Hoogstwaarschijnlijk gaat het om sporen die op basis van de stratigrafische ligging dateren tussen het late neolithicum en de late ijzertijd.

b. Is er sprake van een behoudenswaardige vindplaats?

Op basis van de onderzoeksresultaten is geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

c. Wat is de functionele interpretatie van de aangetroffen vondsten, sporen en structuren?

Het merendeel van de sporen betreft staakjes. Dit zijn kleine aangepunte palen die in de grond geslagen/gestoken konden worden zonder eerst een kuil te graven. Deze hebben mogelijk gediend voor de indeling van het landschap. Denk hierbij aan gebieden waar het vee kon grazen.

d. Zijn er vondsten, sporen of structuren aanwezig uit verschillende perioden? Zo ja, is een relatie te leggen tussen deze verschillende fasen (continuïteit)?

Tijdens het onderzoek zijn geen aanwijzingen voor uiteenlopende dateringen aangetroffen. Wel zijn in de profielen twee potentiële bewoningsniveaus aangetroffen. Hoogstwaarschijnlijk gaat het om sporen die op basis van de stratigrafische ligging dateren tussen het late neolithicum en de late ijzertijd.

6. Is er sprake van concentraties aardewerk en/of (vuur)stenen artefacten? Zo ja, beschrijf de horizontale en verticale spreiding van de vondsten en de mogelijke relatie met grondsporen.

Niet van toepassing.

7. Kunnen (clusters van) sporen worden toegewezen aan één of meerdere struct(u)ur(en)? Zo ja, om wat voor type struct(u)ur(en) gaat het en wat is de oriëntatie, (max.) afmeting, constructie (dak, wanden, vloer), datering, conservering en (functionele) indeling van deze struct(u)ur(en)?

Niet van toepassing.

4 Conclusie

De aangetroffen sporen maken hoogstwaarschijnlijk onderdeel uit van de inrichting van het prehistorische landschap door de mens. Door het ontbreken van een vondstlaag en sporen of kuilen die onderdeel maken van een nederzettingsterrein kan niet gesproken worden over een nederzetting. Wel over de periferie van een nederzetting. Denk hierbij aan door de mens ingedeelde delen van het landschap die begraasd konden worden door vee. Vanwege het ontbreken van daadwerkelijke bewoningssporen of dateerbaar vondstmateriaal is geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

5 Selectieadvies

Op basis van het onderzoek en de waardestelling wordt het volgende selectieadvies gegeven:

- Vrijgeven van het plangebied.

Dit betekent dat de aangetroffen archeologische sporen geen belemmering vormen voor de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied.

Literatuur

De Boer, Roymans en Schute 1999. Plangebied Ewijk, gemeente Beuningen; een archeologische kartering en waardering. RAAP Rapport 371.

Dijk, van, X.C.C., 2019. Hoge Woerd, gemeente Beuningen, archeologisch vooronderzoek: proefsleuvenonderzoek. *RAAP-rapport 3704*. Raap Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Norde, E.H.L.D., 2019. Plangebied A50/A73 te Ewijk, gemeente Beuningen, archeologisch vooronderzoek: proefsleuvenonderzoek. *RAAP-rapport 4014*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Tuinstra, J.W.D., 2019. Programma van Eisen Plangebied Vordingstraat 43 te Ewijk. RAAP-PvE 2211. Raap Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. De ligging van het plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).	5
Figuur 2. Overzicht van WP1 en de locatie van de gedocumenteerde profielen.	9
Figuur 3. Voorbeeld bijschrift figuur.	13
Figuur 4. Allesporenkaart vlak 1	15
Figuur 5. Allesporenkaart vlak 2	16

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	6
Tabel 2. Overzicht van voorgaande voor het plangebied relevante onderzoeken.	7
Tabel 3. Overzicht van WP1.	8
Tabel 4. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied	12
Tabel 5. Samenvattend overzicht van de laagopeenvolging.	13
Tabel 6. Aantal sporen per spoorcategorie.	14
Tabel 7. Scoretabel waardestelling van de vindplaats (tabel 5 uit de KNA).	18

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal	
Bijlage 2. Sporenlijst	

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden					
Tijdperk				Datering	
Recente tijd					
Nieuwe tijd	C			1945	
	B			1850	
	A			1650	
Middeleeuwen	Laat B			1500	
	Laat A			1250	
	Vroeg	D: Ottoonse tijd			1050
		C: Karolingische tijd			900
		B: Merovingische tijd			725
		A: Volksverhuizingstijd			525
					450
Romeinse tijd	Laat			270	
	Midden			70 na Chr.	
	Vroeg			15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat			250
		Midden			500
		Vroeg			800
	Bronstijd	Laat			1100
		Midden			1800
		Vroeg			2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat			2850
		Midden			4200
		Vroeg			4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat			6450
		Midden			8640
		Vroeg			9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat			12.500
		Jong B			16.000
		Jong A			35.000
Midden			250.000		
Oud					
tabel1 standaard Archeologisch RAAP 2014					

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Sporenlijst

spoor	vulling	vormcoupe	inpraig	intrspec	textuur	bijmenging	humus	kleur	geklekt	femn	puin
1	0		GW	GWT	K	z1	h1	UY	YU	FE1	
2	0	kom	PL	PK	K	z1	h2	DUY	YU	FE1	
3	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
4	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
5	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
6	0		PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
7	0		PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
8	0		PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
9	0		PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
10	0		PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
11	0	punt	PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
12	0	kom	PL	PK	K	z1	h1	DY	U	FM1	
12	1	kom	PL	PK	K	z1	h1	YU	U	FM1	
13	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
14	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
15	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
16	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
17	0		PL	PK	K	z1	h1	UY	U	FM1	
1010	0		LG	LGBO	K	z2	h2	DUY	YU	FE1	MB
1011	0		LG	LGN	K	z1		YU		FM1	
1020	0		LG	LGN	K	z1	h1	UY		FM1	
1021	0		LG	LGN	K	z1		YU		FM1	
1030	0		LG	LGN	K	z1	h2	DUY		FM1	
1031	0		LG	LGN	K	z1	h1	UY	U	FM1	
1032	0		LG	LGN	K	z2		LYU	YU	FM2	
1033	0		LG	LGN	K	z1		YU	LY	FM2	
1034	0		LG	LGN	K	z1		LYU	LY	FM1	
1040	0		LG	LGN	K	z1		LY	LU	FE2	